

သောင်းဝေဦး မုန်ကြားရှင်နှင့်တိုက်ပွဲများ

စာရေးသူ၏ အမှာ

ဖုန်ကြားရှင်နှင့်တိုက်ပွဲများကို ထုတ်ဝေရန် ကြော်ငြာထားခဲ့ပြီးပြီ။

ထို့ကြောင့် ရေးသားရန် ကြိုးစားရတော့၏။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော့်မှာ အထောက်အထား ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မရှိပါ။ ရှာရသည်။ ဖတ်ရသည်။ မေးရသည်။ ဟိုရှာဒီရှာ ဟိုမေး ဒီမေးနှင့် အတော်ကြာသွား၏။

ကျွန်တော်သည် စစ်သားဘဝက ကိုးကန့်ဒေသသို့ မရောက်ခဲ့ဖူးပါ။ လားရှိုးအရှေ့ခြမ်း တန့်ယန်း၊ မိုင်းရယ်ဒေသ၌ သုံးနှစ်ကြာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ရသည်။ အရာရှိငယ်ဘဝနှင့် ဖြစ်၏။

စစ်ဆင်ရေးက Local ဒေသန္တရ။ ထို့ကြောင့်
မိုင်းရယ်ပတ်ဝန်းကျင်၌သာ သွားလာလှုပ်ရှားရ၏။
သံလွင်အနောက်ဘက်ကမ်းက လွယ်လန်းတောင်တန်းကြီးမှာ
တစ်နှစ်နီးပါးကြာ နေခဲ့ရ၏။ မိုင်းရယ် တောင်ဘက်က
ကျေးသီးသွားသည့် လမ်းပေါ်က မန်ပုံ၊ မန်စန့်၊
သီပေါသွားသည့်လမ်းပေါ်က ဆောင်ကြဲ စသည့်ရွာများ၌ Outpost
စခန်းထိုင်။ မိုင်းရယ်နှင့် တန့်ယန်းကြားက မိုင်းပတ်၊ မန်ကတ်ရွာများ၌
လမ်းကြောင်းထိန်းစခန်းထိုင်။ ဒါလောက်ပဲ ဖြစ်၏။

လှုပ်ရှားစစ်ကြောင်းများနှင့် ခရီးမထွက်ခဲ့ရသေး။

၁၉၇၈ ခုနှစ် လွယ်မော်ချေမှုန်းရေး သုံးလေးလ လုပ်ရသည်။

ထိုသုံးလေးလတွင် လှုပ်ရှားတပ်ခွဲနှင့် လားရှိုးအရှေ့မြောက်က
မုန်းယော်မုန်းကျက်အထိ တက်ခဲ့ဖူးသည်။ အဲဒီက
ဆက်တက်သွားရင်ဖြင့် ကွမ်လုံ ဟိုပန်ကို ရောက်မည်။ မတက်ခဲ့ရပါ။
စစ်ဆင်ရေးအပြီးတွင် လွယ်လန်းတောင်ကြောကြီးသို့ ပြန်ပြီး
စခန်းထိုင်ရပြန်ပါသည်။

စခန်းထိုင်နေစဉ် ၁၉၇၉ ခုနှစ် နွေတွင် တပ်ပြောင်းမိန့် ထွက်၍
ဗထူးတိုက်ခိုက်ရေးကျောင်း ပြောင်းခဲ့ရသည်။

တိုက်ခိုက်ရေးကျောင်းမှ သုံးနှစ်ကြာခဲ့၏။ ထို့နောက် Major
Officiating ဖြင့် ဗထူးမှ မကွေးသို့ ပြောင်းရသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် မကွေးမှ အောင်လံသို့ ဒုတပ်ရင်းမှူးနှင့်
ပြောင်းရပြန်၏။ ၁၉၈၆ တွင် စစ်ဦးစီးတက္ကသိုလ် တက်ရသည်။
နှစ်ကုန်ခါနီး၌ ကွတ်ခိုင်တွင် တစ်ပတ်ခန့် လေ့ကျင့်ခန်းများ ဆင်းရ၏။
ထိုအခါကျမှ ကွတ်ခိုင်ရောက်ဖူးသည်။ လားရှိုးဒေသ၌ သုံးလေးနှစ်
နေခဲ့ရသော်လည်း ကွတ်ခိုင်ကိုမူ မရောက်ခဲ့ပါ။ ကွတ်ခိုင်၏ အရှေ့ခြမ်း
တာမိုးညး၊ မုန်းစီး၊ ကုန်းကြမ်း၊ လောက်ကိုင်၊ တာရွှေထန်၊ ချင်းရွှေဟော်
စသည်တို့ကား ယနေ့နာမည်ကြီးနေသည့် ကိုးကန့်ဒေသများပင် ဖြစ်၏။

ကွတ်ခိုင်တွင် လေးငါးဆယ်ရက် နေခဲ့ရသော်လည်း
ကိုးကန့်ဒေသများသို့ မရောက်ခဲ့ရပါ။

ဒုတပ်ရင်းမှူးဘဝက ရှမ်းအနောက် မိုးမိတ် မဘိမ်းဒေသ။

စာရေးသူ

တပ်ရင်းမှူးဖြစ်တော့ မိုင်းရှူးမော်ဖနှင့် မဲနယ်တောင်တန်းမှသည် လွိုင်ကော်၊ မိုးမြဒေသ၊ ၎င်းနောက် ကျိုင်းတုံ၊ မိုင်းခတ်။ မိုင်းယန်း ရှမ်းတောင်နှင့် ရှမ်းအရှေ့တွင် နေခဲ့ရပြန်၏။

တပ်မှ နယ်ဘက်ပြောင်းတော့ စစ်စာပေတွေ စရေးသည်။ သိပ်တော့ များများစားစား မရေးနိုင်သေး။ အလုပ်တစ်ဖက်နဲ့မို့ ကြိုကြားကြိုကြားသာ ရေးနိုင်ခဲ့၏။ နယ်ဘက်မှ အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်။ ထိုအခါမှတစ်ပါး အခြားမရှိပြီမို့ စာတွေ တရစပ် ရေးခဲ့သည်။ အဓိကကတော့ ကျွန်တော်စိတ်ဝင်စားသည့် ပြည်တွင်းတိုက်ပွဲများကို အရေးများသည်။ ထိုအခါ တိုက်ပွဲဒေသများသို့ မဖြစ်မနေ ကွင်းဆင်းလေ့လာဖြစ်သည်။

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်က နာမည်ကျော် ကွန်လုံရက် ၄၀ တိုက်ပွဲကြီးရေးတော့ ပထမဆုံးအကြိမ် ကွန်လုံ ရောက်သည်။

ထိုစဉ်က ရမခ လားရှိုးတိုင်းမှူးက ဗိုလ်ချုပ်အောင်သန်းထွတ် ယခု ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး (ကစထမှူး) က လိုအပ်သည်များ အကူအညီပေးသည်။

သူသည် ၁၉၉၂/၉၃ ကျွန်တော် တပ်မ (၃၃) နည်းဗျူဟာမှူးဘဝက တပ်မ (၃၃) ကွပ်ကဲမှုအောက် ခမရ (၁၁၆) မှ တပ်ခွဲမှူး ဗိုလ်မှူးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရင်းနှီးခဲ့ကြပြီးသားများ ဖြစ်၏။

လားရှိုးရမခတွင် လူချင်းတွေ့တော့...

"ဗိုလ်မှူးကြီးသောင်းဝေ ကွန်လုံမှာ လိုအပ်တာတွေ လေ့လာပြီး သွားချင်တဲ့နေရာတွေ ရှိရင်လည်း ပြောပါ။

ကောင်းတာကတော့ ကြုံတုန်းကြုံခိုက် လောက်ကိုင်နဲ့ ကုန်းကြမ်းလည်း သွားလိုက်ပါ။ မြေအခြေအနေတွေ ကြည့်ရတာပေါ့။

သိရတာပေါ့၊ ကျွန်တော် ဟိုမှာရှိတဲ့ ဒကစမှူး ဗိုလ်မှူးချုပ်လှမြင့်လည်း ပြောထားပေးမယ်"

ဟု ပြောပါလေတော့သည်။

ကောင်းလေစွ။

တိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ်အောင်သန်းထွတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ကွန်လုံဗျူဟာမှာ နှစ်ရက်၊ သုံးရက် နားနေလေ့လာဖြစ်သည်။ နောက်တော့ လောက်ကိုင် ပို့ပေးသည်။ လောက်ကိုင် ဒကစမှူး ဗိုလ်မှူးချုပ်လှမြင့်ကား ကျွန်တော် Y.C.D.C မှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ်က ကျွန်တော့် စိုက်မွေးစခန်းကြီးဖြစ်သော ဥတို UDO သို့ မကြာခဏ ရောက်လာတတ်သည်။ V.V.I.P လုံခြုံရေးကိစ္စနှင့် ဖြစ်၏။ ထိုစဉ်က သူသည် ရန်ကုန် တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်မှ စစ်ဗျူဟာမှူး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူချင်းရင်းနှီးနေကြ၏။ သူက DSA 17 က ကျွန်တော့်ထက် အများကြီး ဂျူနီယာ ကျသည်။

လောက်ကိုင်ရောက်တော့ လိုလေသေးမရှိ ပြုစုဧည့်ခံသည်။ လောက်ကိုင်ကား တကယ့်တရုတ်မြို့ ဖြစ်၏။ တရုတ်စာ၊ တရုတ်စကား၊ တရုတ်ပိုက်ဆံ၊ တရုတ်အစားအစာ စသည်တို့ လွှမ်းမိုးကြီးစိုးနေသော အိရန်ကွမ်းလန်းမြို့ ဖြစ်၏။ ဗမာပိုက်ဆံ သုံးမရသဖြင့် လောက်ကိုင်တွင် ဇနီးနှင့် သမီးကလေးတို့အား လောက်ကိုင် ဒကစမှ ဗမာပိုက်ဆံနှင့် တရုတ်ပိုက်ဆံလဲပေးပြီး ဈေးသို့ပို့ပေးသည်။ တစ်ဖက်က နမ်စမ် တရုတ်မြို့ကလေးသို့ လိုက်ပို့သည်။ သူတို့သားအမိနှစ်ယောက် တရုတ်ဘက်သွားလည်ကြသည်။ ဈေးဝယ်ကြသည်။

ကျွန်တော်ကတော့ လောက်ကိုင်ပတ်ဝန်းကျင် တစ်ရက်ကြည့်ပြီး

ကုန်းကြမ်းကို ထွက်ခဲ့သည်။ ကုန်းကြမ်းကား အရှေ့မြောက် ဗကပပေါ်ဦးစက အဦးဆုံး အတိုက်ခံရသည့် မြို့ကလေး ဖြစ်၏။ ကချင်(၃) တာဝန်ယူထားသည့် Outpost စခန်းအား ဖုန်ကြားရှင်နှင့် ဗကပ ၁၀၀၀ ခန့်က ဝင်တိုက်ကြသည်။ စခန်းကျသွား၏။ စခန်းခွာစစ်အား လေကြောင်းအကူနှင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်။ ဗကပဗဟိုခွဲဥက္ကဋ္ဌ ဘသိန်းတင်ကိုယ်တိုင် ထိုကုန်းကြမ်းတိုက်ပွဲ၌ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ရဲကုန်းမှာ နေသွားတယ်။ သူနေသွားသည့် ရဲကုန်းကို ကျွန်တော် ဝင်ကြည့်ခဲ့သည်။ ကုန်းကြမ်းတောင်ကျောပေါ်က အရှေ့ဘက်ကို လှမ်းမျှော်ကြည့်သော် မှုန်ပြာပြာ မြူတွေကြားမှ တရုတ်မြို့ရွာများကို ရေးရေးမြင်ခဲ့ရ၏။

ကုန်းကြမ်းနှင့် လောက်ကိုင်ကြား၌ တာရွှေထန်မြို့ကလေး ရှိ၏။ ဤဒေသတွေသည် လွန်ခဲ့သည့် အနှစ် ၄၀ လောက်က ဗကပ အုပ်စိုးမှုအောက်၌ ရှိခဲ့၏။ ၁၉၈၉ က ဖုန်ကြားရှင်နှင့် တပ်မတော်အစိုးရ ညှိနှိုင်းမှုအရ ဖုန်ကြားရှင်က ငြိမ်းချမ်းရေး ကမ်းလှမ်းပြီး အပစ်အခတ် ရပ်စဲခဲ့သည်။ ငြိမ်းချမ်းရေး ရယူကြသည်။ ပထမဆုံးတပ်မတော်အစိုးရနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ယူသည့်အဖွဲ့ ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် ဖုန်ကြားရှင်အား ရှေးခေတ်တရုတ်ပဒေသရာဇ် စစ်ဘုရင် War Lord များလို Greedy ဖြစ်သည်။ အမျိုးစုံ အကုန်ကြိုက်သူ ဖြစ်သည်။ ပြောရရင်တော့ KNU မှ တပ်မင်းလင်းထင်လို

Women

Whisky

War အလုံးစုံအကုန်သမားတည်း။

ထို့ကြောင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ်က သူ့ကွပ်ကဲမှု ပေးထားသည့်

လောက်ကိုင်ဒေသ၌ တာဝန်ရှိသူတွေ မသိအောင်
လက်နက်စက်ရုံကြီးတစ်ခု တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ဒါကြီးလုပ်ပြီး
ဒီလက်နက်တွေကို သူ ရောင်းမည်။ ဒါက ကောင်းတဲ့ရည်ရွယ်ချက်
မဟုတ်ပါ။ ပြည်ထောင်စု ပြိုကွဲစေရန် ရှေးရှုနေသည်။
ဒီလက်နက်တွေကို သူက ပြည်တွင်း အခြားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များကို
ရောင်းမည်။

KIA (ကချင်)

TNLA (ပလောင်)

AA (ရခိုင်)

CNF (ချင်း)

WNA (ဝ)

စသူတို့ ဖြစ်လိမ့်မည်။

ဒါကို တာဝန်ရှိသူတွေက စစ်ဆေးဖို့ပြင်တော့ အစစ်မခံပါ။
ရဲတွေဖမ်းပြီး ဓားစာခံ လုပ်သည်။ တပ်က ဝင်တိုက်တော့ ရဲတွေ
သတ်ပြီး ထွက်ပြေးသွားသည်။ ကားတန်းကြီးဖြင့် ဟိုပန်မှတစ်ဆင့်
ဝဒေသ မိုင်းမောဘက် ထွက်ပြေးသည်။ ၎င်းမှ သူ့သားမက် ဦးစိုင်းလင်း
ခေါ် လင်မေရှင်းရှိသည့် မိုင်းမ၊ မိုင်းလား ဆက်ထွက်သွားသည်။
မိုင်းလားမှာ သွားခိုလှုံနေသည်။ ဦးစိုင်းလင်းကလည်း
သူ့သမီးယူထားတော့ ယောက္ခမကြီးကို လက်ခံထားရသည်။

ဖုန်ကြားရှင်သည် သုံးမကုန် စွဲမကုန်သည့် ငွေများဖြင့် မိုင်းလားမှ
နေလိုက်၊ ယူနန်မှာ နေလိုက်။ ကူမင်း သွားလိုက်ဖြင့်
သူ့အာဏာပြန်ရရေးအတွက် လှုပ်ရှားနေတယ်။ ကူမင်းနှင့် ယူနန်မှာ

သူနှင့်မဟုတ်တာ အတူလုပ်ဘက် စီးပွားဘက်တွေ ရှိသည်။
ပုလင်းတူဖူးဆိုတွေ ရှိသည်။ သူ့ကို ဝိုင်းအားပေးနေကြသည်။

တကယ်တော့ သူသည် အသက် ၈၀ ကျော်ခဲ့ပြီးပြီ။ ၈၄/၈၅
လောက်ရှိနေပြီ။ ဒါပေမယ့် တရုတ်ကြီးက ဂန္ဓာလရာဇ်က
ဆေးတွေစားပြီး မချောဆယ်ယောက် ဖုန်တစ်ယောက် လုပ်နေသည်။
ထို့ကြောင့် ကိုးကန့်မှာ အာဏာပြန်ရချင်သည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဗကပများ
လက်ထက်မှသည် ၁၉၈၈ ခုနှစ်ထိ အနှစ် ၂၀။ ၁၉၈၈ မှ ၂၀၀၉
ခုနှစ်အထိ အနှစ် ၂၀၊ ပေါင်းအနှစ် ၄၀ ကျော် War Lord စစ်ဘုရင်ကြီး
လုပ်ခဲ့ရရာ ဒီအရသာကို သူ သိပ်မက်မောနေသည်။
အာဏာလက်လွှတ်ခဲ့ရသည်ကို သူ မကျေနပ်နိုင်ခဲ့။ တစ်စုံစီမံ တွေးကာ
အာဏာပြန်ရရေးအတွက် တိတ်တဆိတ် ကြံစည်နေသည်။ ၁၉၃၁
နှစ်က မွေးခဲ့သော ဖုန်ကြားရှင်သည် ဂျပန်ခုခံရေးကာလတွင်
သေနတ်စကိုင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကိုးကန့်ကာကွယ်ရေးတပ်တွင်
တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ သူနှင့်အပြိုင်မှာ လော်စစ်ဟန်ဖြစ်သည်။
လော်စစ်ဟန်က ဗမာ့တပ်မတော်နှင့် ပေါင်းသွားသောအခါ
ဖုန်ကြားရှင်က ဗကပနှင့် ပေါင်းခဲ့သည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ်က ဗကပ အရှေ့မြောက်တပ်တွေ စဖွဲ့တော့
ကိုးကန့်ဒေသခံ War Lord ဖုန်ကြားရှင်အား တရုတ်များက စည်းရုံးပြီး
ဗကပလက်အောက်၌ ၄၀၄ တပ်မှူးကြီးတာဝန် ပေးခဲ့သည်။

ဗိုလ်လုပ်ချင်နေသည့် ဖုန်ကြားရှင်အတွက် ရေငတ်တုန်း
ရေတွင်းထဲကျဆိုသလို ဟန်ကျသွားတော့၏။ ဖုန်ကြားရှင်သည်
တရုတ်အကူအညီဖြင့် ဗကပတပ်မှူးကြီး ဖြစ်လာသောအခါ
ကိုးကန့်ဒေသတွင်းရှိ ဗမာ့တပ်မတော်စခန်းအားလုံးကို တိုက်ပြ၏။

အားလုံး သိမ်းနိုင်သည်။ ထိုအချိန်မှပင်စပြီး အရှေ့မြောက်ဒေသ၌
ဖုန်ကြားရှင် ဖုန်ကြားရှင်နှင့် နာမည်ကြီးခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က
ဖုန်ကြားရှင်မှာ အသက် ၄၀ ပင် မပြည့်တတ်သေး။ အလွန်တက်ကြွပြီး
သန်တုန်းမြန်တုန်း ဖြစ်၏။ ယူနန်ပြည်နယ်က
တရုတ်စစ်ကျောင်းများတွင်လည်း သင်တန်းအကြိမ်ကြိမ် တက်ပြီး
ပင်ကိုယ်ကပင် စစ်တိုက်ဝါသနာပါသူ ဖုန်ကြားရှင်သည် ထိုစဉ်ကာလမှ
ယနေ့အချိန်ထိ Women War Whisky လုပ်နေသေးသူ ဖြစ်၏။
ငါမအိုသေးဟု ဆိုကာ အစွမ်းပြချင်နေသူ၊ ပြနေသူ ဖြစ်၏။

ဖုန်ကြားရှင်သည် War Lord ဘဝကပင်

ဘိန်း

လက်နက်

ကျောက်စိမ်း

အရောင်းအဝယ်များ လုပ်ခဲ့၏။

Even လူကုန်ကူးမှုများနှင့် Gambling လောင်းကစားပိုင်း Casino
များ ဖွင့်လှစ်ရာတွင်လည်း ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့၏။ ဥပဒေမဲ့
လုပ်ရပ်များအားလုံး ကျူးလွန်ခဲ့၏။ လူသတ်မှုများလည်း ကျူးလွန်ခဲ့၏။
ငွေမဲခဝါချမှုများလည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။

သူသည် ကိုးကန့်တွင် ဘုရင်တစ်ဆူလို မင်းမှုနိုင်ခဲ့ရာ ယခုအခါ
ထိုထီးနန်းကို ပြန်လိုချင်သည့် နန်းကျတစ်ဦးအနေဖြင့်
ပြည်ထောင်စုပြိုကွဲရေးကို ဦးတည်နေ၏။ ကိုးကန့်ကို
ဝင်တိုက်နေသည်။ နောက်က ယူနန်တရုတ်လူဆိုးတွေက
အင်တိုက်အားတိုက် မြောင်ကူညီနေကြသည်။

ဖုန်ကြားရှင်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်ကြမှာလဲ၊
အပြတ်တိုက်မှာလား၊ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှာလား။

အကျိုးအမြတ် ထွက်ဖို့တော့ လိုသည်။ အပြတ်တိုက်လို့
ရနိုင်ပါသည်။ ဒါပေမယ့် သူ့နောက်မှာ တရုတ်ကြီးနှင့်
ယူနန်ပြည်နယ်အစိုးရ ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ တိုက်ပြီး နိုင်ဦးတော့
သူက သူ့ဆရာ တရုတ်ကြီးတွေ အကူအညီနဲ့ ဒုက္ခပေးနေဦးမည် ဖြစ်၏။

စေ့စပ်ဆွေးနွေးရင်ရော အဆင်ပြေပါ့မလား။

ဒါကတော့ လုပ်ကြည့်မှ သိမည်ထင်၏။

သူက အိုတော့ အိုနေပြီ။ မကြာခင် သေမည်။ နောက်ထပ် ခံလှ
သုံးလေးနှစ်ပေါ့။ ဘယ်လောက် အသက်ရှည်ဆေးတွေ စားစား
မသေဘဲတော့ နေမည်မဟုတ်။ ဘုရားတောင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံရသေးတာ။
သူက ဘာမို့လို့လဲ၊ သေမှာပါ။ သူမသေခင် ဆွေးနွေးလိုက်ရင်ရော
ကောင်းပါ့မလား။ ဖြစ်နိုင်လောက်သည် ထင်ပါသည်။ ဒါကတော့
နိုင်ငံတော်မှ တာဝန်ရှိသူများကိစ္စသာ ဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်တော်က
ဝင်စဉ်းစားပေးတာပါ။ ဆရာလုပ်တာ မဟုတ်ပါ။
နိုင်ငံတော်ခေါင်းဆောင်များ၊ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်များ
အလွန်တော်ကြပါသည်။ ဒီကိစ္စကို Finishing ကောင်းကောင်းနှင့်
အဆုံးသတ်နိုင်မည် ထင်ပါသည်။

အမှာစာက နည်းနည်းရှည်သွားပြီ။

နိဂုံးချုပ်ပါမည်။

ကျွန်တော်သည် နာမည်ကျော် ဖုန်ကြားရှင်နှင့် ၁၉၇၈ ခုနှစ်က
နောင်လိုင်ပါဖန် တိုက်ပွဲကြီး၌ နဖူးတွေ ခူးတွေ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ဖူးပါသည်။

အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်တို့ အထိနာခဲ့ပါသည်။ ဖုန်ကြားရှင်တို့ဘက်က အများကြီး အသာစီးရသွားသည်။ ပြောရမည်ဆိုပါက ဗကပတွေထဲ၌ လူကြီးပိုင်းက ဖုန်ကြားရှင်၊ လူငယ်ထဲက ကျန်စီမြင့် တို့ကား စစ်တိုက်ကောင်းကြသူများ ဖြစ်ကြပါ၏။

မည်သို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ မြန်မာ့တပ်မတော်က အချုပ်အခြာအာဏာကို အထိပါးမခံဘဲ ကိုးကန့်ဒေသကို အသက်စွန့် ကာကွယ်နေပါသည်။ အားလုံး အသိပါ။ ဤစာအုပ်၌ ထိုစစ်တိုက်ကောင်းသော ဖုန်ကြားရှင်နှင့် ဗမာ့တပ်မတော် အဲ မြန်မာ့တပ်မတော်တို့ တိုက်ပွဲများကို ဟို ၁၉၆၈ ခုနှစ်လောက်မှသည် ယနေ့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်လောက်အထိ အနှစ်လေးဆယ်ကျော် ငါးဆယ်နီးပါးအတွင်း ကျွန်တော် သိထားသမျှကို ရနိုင်သမျှ အပိုင်းများခွဲကာ စုဆောင်းရေးသား တင်ဆက်လိုက်ပါသည်။

စာရှုသူများ ဤစာအုပ်ကို ဖတ်လိုက်ခြင်းဖြင့် ကိုးကန့်သမိုင်းကြောင်းနှင့် ဖုန်ကြားရှင် သမိုင်းကြောင်းပါ သိရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံ အနာဂတ်အလားအလာနှင့် မြန်မာ့တပ်မတော်၏ ရှေ့အလားအလာများကို မှန်းဆသုံးသပ်၍ တိုင်းချစ်ပြည်ချစ်စိတ်များ ပွားများကာ...

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး

တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး

အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး

တို့အတွက် မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ဖြင့် တစ်တပ်တစ်အား ပါဝင်ကြပါရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်လိုက်ရပါသည် ခင်ဗျား

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ကြပါစေ

သောင်းဝေဦး

14-5-2015

*

အခန်း (၁)

ကိုးကန့်ဒေသအကြောင်း သိကောင်းစရာများ

ကိုးကန့်ဒါန်း

၂၀၁၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့မြောက်ဖျားက သံလွင်မြစ်နှင့် တရုတ်နိုင်ငံ နယ်နမိတ်အကြားရှိ ကိုးကန့်ဒေသ၌ MNDA (Myanmar National Democratic Alliance Army) ခေါ် ဖုန်ကြားရှင် ခေါင်းဆောင်သော ကိုးကန့်သောင်းကျန်းသူများနှင့် မြန်မာ့တပ်မတော်တို့ စတင်တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခဲ့ကြရာ ယခုအချိန်ထိ စစ်မီးက ကောင်းစွာမငြိမ်းသေးပါ။ ဖုန်ကြားရှင်က သူ MNDA တပ်တွေနှင့် တရုတ်မြန်မာနယ်စပ်တစ်လျှောက်မှာ စစ်ပွဲများ ဆင်နေဆဲ ဖြစ်၏။

ဒီမိုကရေစီအစိုးရက စစ်မီးများ ငြိမ်းပြီး အပစ်အခတ် ရပ်စဲကာ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းအားလုံးနှင့် တွေ့ဆုံကာ ဆွေးနွေးနေစဉ် မြုန်းဆို လောက်ကိုင်စစ်မီးက ထတောက်လာ၏။ လောက်ကိုင်ဆိုသည်မှာ ကိုးကန့်ဒေသ၏ မြို့တော် ဖြစ်၏။ လောက်ကိုင်က တရုတ်နိုင်ငံ ယူနန်ပြည်နယ်၏ အနောက်ဘက်အစွန်ဆုံးရှိ နမ်စမ် ခေါ် မြို့ကလေးနှင့် တစ်ဆက်တည်း ဖြစ်၏။

ဖုန်ကြားရှင်က ဟိုရှေးပဝေသဏီကတည်းက ကိုးကန့်စစ်ဘုရင် War Lord ဖြစ်၏။ မူလပထမ ကိုးကန့်ကာကွယ်ရေးခေါင်းဆောင်

ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်နှင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပြီး အရေးနိမ့်သွားသောအခါ တောခိုသည်။ ယူနန်တွင် သွားခိုလို့နေသည်။ ၁၉၆၈ တွင် ဗကပ ဖြစ်သွားသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်နှင့် စေ့စပ်ဆွေးနွေးပြီး ကိုးကန့်ခေါင်းဆောင် ပြန်ဖြစ်လာသည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် လက်နက်စက်ရုံ တည်ဆောက်သည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး အစိုးရနှင့် သဘောထား ကွဲလွဲပြီး ကိုးကန့်မှ ထွက်ပြေးသွားခဲ့သည်။ ဝ နယ်မှ တစ်ဆင့် ယူနန်သို့ ဝင်ရောက်သွားခဲ့သည်။ လေးငါးခြောက်နှစ်အကြာမှ သူနယ်မြေ ပြန်တိုက်ယူမယ်ဟု ယူနန်ပြည်နယ်တွင် နေရာအနှံ့ ကြွေးကြော်ပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက်နေ့တွင် တောက်ရွှေကျေးရွာ ပြည်သူ့စစ်များ လက်နက်လာသိမ်းရာမှ လိုက်လံရှင်းလင်းသည့် တပ်မတော်စစ်ကြောင်းများနှင့် ထိတွေ့ရာမှ လောက်ကိုင်တိုက်ပွဲကို စတင်ခဲ့လေသည်။

ထိုတိုက်ပွဲများကြောင့် ကိုးကန့်၊ လောက်ကိုင်၊ ဖုန်ကြားရှင် ဆိုသည့် နာမည်များ လူသိလာကြ၏။ Internet စာမျက်နှာများတွင် လောက်ကိုင်ဒေသ စစ်သတင်းများ၊ ဖုန်ကြားရှင်ပုံများ၊ ဖုန်ကြားရှင်သက်ကြားအိုကြီးနှင့် တရုတ်ပျိုဖြူလေးများ ကြည်နူးနေပုံများ တစ်နေ့တစ်မျိုး မရိုးရအောင် တက်နေ၏။

ဖုန်ကြားရှင် ဘယ်သူလဲ ဘာလဲ။

လောက်ကိုင်ဆိုတာ ဘယ်မှာလဲ။

ကိုးကန့်ဆိုတာ ဘာလူမျိုးလဲ။ ရှမ်းလား၊ တရုတ်လား၊ ရှမ်းတရုတ်လား၊ ဗမာတိုင်းရင်းသားရော ဟုတ်ရဲ့လား။

ဖုန်ကြားရှင်က လောက်ကိုင်ဒေသကို ဘာလို့ ပြန်လာတိုက်ရတာလဲ။

သူ့နောက်မှာ ဘယ်သူတွေ ရှိသလဲ၊ ယူနန်အစိုးရလား၊
တရုတ်ဗဟိုအစိုးရလား။

လားပေါင်းများစွာ မြန်မာပြည်သူတွေ မေးလာကြပါသည်။

ယခု ကျွန်တော်၏ ဤစာအုပ်သည် အထက်ပါမေးခွန်းများကို
ဖြေရှင်းပေးမည့် စာအုပ် ဖြစ်ပါကြောင်း ပဏာမနိဒါန်းအနေဖြင့်
ကြိုတင်အစီရင်ခံအပ်ပါသည် ခင်ဗျား။

ကိုးကန့်သမိုင်း

ကိုးကန့်တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ လူမျိုးစု ၁၃၅ မျိုးတွင်
တစ်မျိုးအပါအဝင် ဖြစ်၏။ ကိုးကန့်ဒေသသည် ရှမ်းပြည်နယ်တွင်
ပါဝင်သည်။

ကိုးကန့်ဟူသော ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ နှစ်မျိုး ရှိသည်။

(က) ပထမအဓိပ္ပါယ်မှာ

ကိုး = စိမ်းလန်းသောဒေသ

ကန့် = ရဲရင့်သူများ

ကိုးကန့် = ရဲရင့်သူများနေထိုင်သော စိမ်းလန်းသည့်ဒေသ

(ခ) ဒုတိယအဓိပ္ပါယ်မှာ

ကိုးကန့် = ကောက်ကန့်

ကောက် = ကိုး

ကန့် = သူကြီး

ကိုးကန့် = သူကြီးကိုးဦး အုပ်ချုပ်သော နယ်ကိုးနယ်

ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။

ကိုးကန့်ဒေသကို မာလီပါးဟုလည်း ခေါ်ကြ၏။ မာလီရှူးပင်များ
ပေါက်ရောက်သော လွင်ပြင်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။

ထိုနယ်များမှာ...

၁။ တောင်ညို

၂။ ရင်းဖန်

၃။ ပန်းအုံ

၄။ ပန်းရုံ

၅။ ကန်ငယ်

၆။ ကန်ဖန်

၇။ ကန်ပွိုင်း

၈။ မော်လေး

၉။ မောင်းအောင်

တို့ဖြစ်၏။

ထိုနယ်များမှာ ယခုအချိန်ထိ ကိုးကန့်ဒေသတွင် ရှိသည်ဟု
ဆိုပါသည်။

သို့ရာတွင် ကိုးကန့်ဒေသကို ကျွန်တော် သွားရောက်လေ့လာခဲ့စဉ်က
မြို့ ၅ မြို့သာ တွေ့ရ၏။ ကွန်လုံမှသွားပါက အောက်ပါအတိုင်း
တွေ့ရသည်။

ချင်းရွှေဟော်

လောက်ကိုင်ဒေသမှ ကိုးကန့် သမီးပျိုကလေးများ လက်ဖက်ခူးနေပုံနှင့်
လက်ဖက်ခူးအကတင်ဆက်နေပုံ

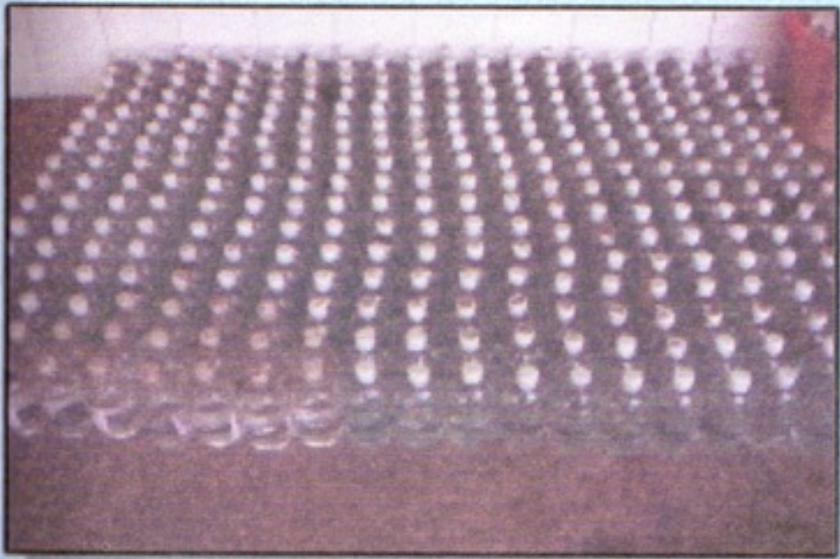

လောက်ကိုင်ဒေသကြံစင်းများနှင့် တရုတ်ပြည်သို့နေ့စဉ်တင်ပို့နေသော
ကြံကားများ

လောက်ကိုင်မြို့တုံ့ချန်မြို့နယ်၊ WFP ရုံးရှေ့တိုက်တန်းအခန်းအမှတ်(၅)အတွင်းမှ သိမ်းဆည်းရမိလက်နက်ဗီယမ်းများ

၂၀၀၉ ခုနှစ်က လောက်ကိုင်ဒေသမှ သိမ်းဆည်းရမိခဲ့သည့်
မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ

၂၀၀၉ ခုနှစ်က လောက်ကိုင်ဒေသမှ သိမ်းဆည်းရမိခဲ့သည့်
မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ

လောက်ကိုင်

တာရွှေထန်

ကုန်းကြမ်း

ကျင်ညဲတို့ ဖြစ်၏။

ရှေးတုန်းက ကိုးကန့်

ကိုးကန့်တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက်လာသည့်
ရှေးပဝေသဏီက လူမျိုးအုပ်စုကြီး သုံးခုတွင်
နောက်ဆုံးဝင်ရောက်လာသည့် ထိုင်းတရုတ်အုပ်စု၌ ပါဝင်၏။

ထိုလူမျိုးအုပ်စုကြီးသုံးစုမှာ..

ပထမ မွန်ခမာအုပ်စု

ဒုတိယ တိဘက်မြန်မာအုပ်စု

တတိယ ထိုင်းတရုတ်အုပ်စု တို့ ဖြစ်၏။

နောက်ဆုံးဝင်လာသည့် ထိုင်းတရုတ်အုပ်စုမှာ..

ရှမ်း

ရှမ်းတရုတ်နှင့်

ကိုးကန့်တို့ ပါဝင်၏။

သမိုင်းကို ပြန်ပြောင်းပြောရပါက ကိုးကန့်နယ်ကြီးသည်
ရှေးမြန်မာဘုရင်များ လက်ထက်က မြန်မာပိုင်နယ်မြေအဖြစ်
လွှတ်တော်ပုရပိုက်မြေပုံများတွင် အတိအလင်း

မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

၁၈၈၆ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးကို အင်္ဂလိပ်တို့ သိမ်းပြီးသောအခါ တရုတ်တို့နှင့် ပထမဆုံး စာချုပ်တစ်ခု ဘိလပ်ဗွီ ချုပ်ဆိုကြသည်။

၁၈၉၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် လန်ဒန်မြို့၌ အင်္ဂလိပ်နှင့် တရုတ်အစိုးရတို့သည် တရုတ်-မြန်မာ နယ်နိမိတ်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး နှစ်ဖက်သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြန်သည်။ ထိုစာချုပ်အပိုဒ် ၃ အရ တရုတ်တို့က တောင်းဆိုထားသော ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း သံလွင်မြစ်၏ အနောက်ပိုင်း သိန္နီတစ်စိတ်တစ်ဒေသနှင့် သံလွင်မြစ်အရှေ့ခြမ်း ကိုးကန့်နယ်မြေတစ်ခုလုံးကို တရုတ်တို့အားပေးအပ်ရန်၊ ကွန်လုံကူးတို့ဆိပ်ကိုမူ အင်္ဂလိပ်တို့က ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားရန်။ ကျိုင်းတုံရှိ ကျိုင်းဟုန်းနယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ် မိုင်းလင်းဒေသကိုလည်း တရုတ်တို့အား လွှဲပြောင်းပေးရန်၊ သို့သော် ထိုနယ်ကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မသိဘဲ တရုတ်တို့က မည်သူ့ကိုမှ လွှဲပြောင်းမပေးရန်ဟု ပါရှိလေသည်။

ထိုစာချုပ်အရ တရုတ်တို့ ပေးအပ်လိုက်ရသော ကိုးကန့်နှင့် သိန္နီနယ်များသည် ရှေးအခါက မြန်မာဘုရင် ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ဖူးကြောင်း ဗြိတိသျှအစိုးရသည် နောက်မှ ခိုင်ခိုင်မာမာ သိခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် လက်လွန်ခဲ့ချေပြီ။ မည်သည့်အချိန်တွင် ပြန်တောင်းကြရမည်ကို စောင့်မျှော်ခဲ့ကြ၏။ တရုတ်တို့သည် သိပ်မကြာမြင့်မီမှာပင် ပြင်သစ်အင်ဒိုချိုင်းနားနှင့် သီးခြားနယ်နိမိတ်ကိစ္စ ဆွေးနွေးရင်း မြန်မာပြည်မှ ရရှိထားသော ကျိုင်းဟုန်းနှင့် မိုင်းလင်းနယ်များကို ဗြိတိသျှတို့နှင့် မတိုင်ပင်ဘဲနှင့် အလဲအလှယ်လုပ်ရာတွင် ပြင်သစ်အား

ပေးအပ်လိုက်လေသည်။

၁၈၉၈ ခုနှစ်က စာချုပ်ကို တရုတ်တို့က စတင်ဖောက်ဖျက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ထိုအကြောင်းကို ထောက်ပြပြီး အကျပ်ကိုင်ကာ ကိုးကန့်နှင့် သိန္နီနယ်များကို ပြန်တောင်းလိုက်၏။ တရုတ်တို့က မငြင်းဆန်သာဘဲ ၁၈၉၈ ခုနှစ် စာချုပ်ရှိ ဖော်ပြပါနယ်များကို မြန်မာပြည်သို့ ပြန်ပေးခဲ့ရ၏။ ဆက်လက်၍လည်း ကိုးကန့်နှင့် ယူနန် နယ်ခြားမျဉ်းကြောင်း သတ်မှတ်ခြင်း၊ နယ်ခြားကျောက်တိုင် စိုက်ထူခြင်း၊ မြေပုံသစ်များ ရေးဆွဲခြင်းများကို ၁၈၉၈-၉၉ ခုနှစ်များအတွင်းက ဆာဂျော့စကော Sir George Scott နှင့် ဗိုလ်ချုပ်လင်း General Linn တို့ ခေါင်းဆောင်သော ကော်မရှင်အဖွဲ့က အပြီးအပိုင် ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။

(ဒီလို လိုက်လုပ်နိုင်တာ ကျွန်တော်တို့အတွက် အတော်ကံကောင်းသွားခြင်းပါပေ။ စာရေးသူ) ပြန်ရလိုက်သော ကိုးကန့်နယ်ကြီးကို ဗြိတိသျှအစိုးရတို့သည် အုပ်ချုပ်မှု အဆင်ပြေရေးအတွက် သိန္နီစော်ဘွား လက်အောက်၌ ထားရှိခဲ့၏။

ကိုးကန့်သည် ရှေးမြန်မာဘုရင်များလက်ထက်က ပဒေသရာဇ် သီးခြားနယ်အဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့သည်။ သိန္နီကဲ့သို့ပင် ဘုရင့်နန်းတော်သို့ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများ ဆက်သရခြင်း၊ ယိုးဒယားနှင့် စစ်ဖြစ်ပွားသည့်အခါ အချိုးကျ စစ်သည်တော်များ ပို့ပေးရခြင်း စသည်ဖြင့် သီးသန့်ရှိခဲ့ရာ ယခုကဲ့သို့ သိန္နီရှမ်းစော်ဘွားလက်အောက် ကွပ်ကဲမှုပေးလိုက်သည့်အတွက် ကိုးကန့်တို့က လုံးဝမကျေနပ်ခဲ့ချေ။

ကိုးကန့်၌ နေထိုင်ကြသူများသည် ရှေးပဝေသဏီမှစ၍

ယခုအချိန်အထိ တရုတ်အမျိုးသားများသာ အများစု ဖြစ်ခဲ့၏။ ယခုလို ကိုးကန့်တရုတ်အမျိုးသားများ နေထိုင်ကြသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တရုတ်ပြည်မကြီးနှင့် ယူနန်ပြည်နယ် အစိုးရတို့သည် ကိုးကန့်ကို သူတို့ပိုင်နယ်အဖြစ် ပြန်ရအောင် အခွင့်ကြိုတိုင်း ကြိုးပမ်းခဲ့ကြလေသည်။

ကိုးကန့်နှင့် ယူနန်တရုတ်များသည် စကားလည်း တူ၊ စာလည်း တူ၊ စားတာသောက်တာ၊ နေတာထိုင်တာလည်း တူသဖြင့် ကိုးကန့်တွေကို သူတို့ယူနန်တရုတ်ဟူသာ သဘောထားကြ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ယခု ဖုန်ကြားရှင်က လောက်ကိုင်ကို ပြန်တိုက်သည့်အခါ ယူနန်တရုတ်အစိုးရက သိသိသာသာရော၊ မသိမသာရော ကူညီခဲ့လေသည်။ ယူနန်ပြည်နယ်သည် ရှေးပဝေသဏီက တရုတ်ဘုရင်များက လူဆိုးသူခိုးများကို နယ်နှင်ဒဏ်ပေးသည့် အနောက်ဘက်ဒေသ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် လူဆိုးသူခိုးများ ကြီးစိုးပြီး မဟုတ်တာ အကုန်လုပ်သည့်ပြည်နယ် ဖြစ်ခဲ့၏။ ဗဟိုအစိုးရအမိန့်ကို မနာခံဘဲ လုပ်ချင်ရာ လုပ်ခဲ့ကြသည်။ ယူနန်ပြည်နယ်၌ ဘိန်းအရောင်းအဝယ်၊ လူကုန်ကူးမှု၊ သစ်ခိုးရောင်းဝယ်မှု၊ ငွေမည်းကို ငွေဖြူအဖြစ် ခဝါချမှု၊ ကျောက်စိမ်းမှောင်ခို ရောင်းချမှု၊ ကြက်ဥအတု၊ နို့မှုန့်အတု၊ ဆေးဝါးအတု အားလုံးအတုလုပ်သည်။ ငွေစက္ကူအတုလည်း လုပ်ပါသည်။ အမျိုးစုံ အကုန်ရှိပေသည်။ ပစ္စည်းမျိုးစုံ အတုလုပ်မှုများကို ရွှေလီကြယ်ခေါင်တက်ပြီး အရောင်းအဝယ်လုပ်နေကြသည့် အရောင်းအဝယ်သမား အားလုံးလိုလို အကုန်သိကြပါသည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ်၌ အာရှတိုက်တွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားသည်။ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး ဂျပန်လက်အောက် ကျသွားသည်။

ဂျပန်တပ်များသည် စစ်ရေးအရ အချက်အချာကျသော ကွန်လုံကူးတို့ဆိပ်ကို သိမ်းပိုက်ပြီး အခိုင်အမာ တပ်စွဲထား၏။ ရှေ့သို့မူ မတိုးခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် စစ်ကြီးဖြစ်စေ အစောပိုင်းက ကိုးကန့်ဒေသကြီးကို မည်သူကမှ မသိမ်းပိုက်ခဲ့ကြ။ ကိုးကန့်သည် ကြားနေနယ်မြေ ဖြစ်ခဲ့၏။

ထိုအခါ ကိုးကန့်စော်ဘွားသည် ကိုးကန့်နယ်ကြီးကို ကာကွယ်ရန် ကျေးရွာများသို့ အမိန့်ထုတ်ပြီး Levy လဲဗီး ခေါ် ကာကွယ်ရေးတပ်များကို စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့လေသည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ် ဇွန်လ၌ တရုတ်ပြည်မကြီးမှ တရုတ်ဖြူတပ်မတော်အမှတ် ၇၁ မှ တပ်အချို့ ကိုးကန့်ကို သိမ်းပိုက်ရန် ဝင်ရောက်သည်။ ဂျပန်တို့က သတင်းကြားသည်နှင့် ကွန်လုံမှ ကိုးကန့်သို့ တပ်များ စေလွှတ်ကာ တရုတ်ဖြူများကို တိုက်ခဲ့၏။ ကိုးကန့်တို့က ကျားတိလင်စခန်းမှနေပြီး ဂျပန်များကို ခုခံတိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ တိုက်ပွဲများ အပြင်းအထန်ဖြစ်ပွားပြီး ကိုးကန့်ကာကွယ်ရေး အများအပြား ကျဆုံးခဲ့ကြရ၏။ ဤသည်ကို အမှတ်ရစိမ့်သောငှာ တာရွှေထန်မြို့အနီးတွင် ကျောက်တိုင်တစ်ခု စိုက်ထူထားရာ ယနေ့အချိန်ထိ ရှိပါသည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်က ကျွန်တော် ကုန်းကြမ်းသွားခဲ့သည်။ ထိုကျောက်တိုင်ကို ဓာတ်ပုံရိုက်ယူခဲ့ပါသေးသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ဖြစ်ပွားနေသည့် ကာလ၌ ကိုးကန့်သည် ရှုပ်ထွေးနေ၏။ ကိုးကန့်မြို့စားနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က ကာကွယ်ရေးများနှင့်အတူ သီးခြားရပ်တည်နေ၏။ ကာကွယ်ရေးအချို့ကမူ တရုတ်ဖြူများနှင့် ပေါင်းသွား၏။ တရုတ်ဖြူနှင့်

ကာကွယ်ရေးများ ပေါင်းပြီး ကွန်လုံကိုသွားတိုက်ရာ ဂျပန်တို့က အပြင်းအထန် ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်လိုက်သဖြင့် တရုတ်ဖြူများ ယူနန်ပြည်နယ်ထဲ ပြန်ဝင်ပြေးကြရတော့၏။

၁၉၄၃ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း၌ တရုတ်ဖြူကူမင်တန် အမှတ်(၉) တပ်မကြီး ကိုးကန့်သို့ ထပ်မံဝင်ရောက်လာ၏။ တရုတ်ဖြူတို့က ကိုးကန့်တစ်နယ်လုံး သိမ်းပြီး နယ်ဘက်အုပ်ချုပ်ရေးကိုပါ ချုပ်ကိုင်လေတော့သည်။

စစ်ကြီးပြီးသောအခါ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက စစ်ဘက်အရာရှိတစ်ဦးကို ကိုးကန့်သို့ စေလွှတ်ပြီး အုပ်ချုပ်ရန် တာဝန်ပေး၏။ သို့ရာတွင် တရုတ်ဖြူများက အမျိုးမျိုး အနှောင့်အယှက်ပေးကြသဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခဲ့ရ၏။

၁၉၄၅ ခုနှစ်၌ အင်္ဂလိပ်အစိုးရနှင့် ကူမင်တန်အစိုးရတို့ စေ့စပ်ဆွေးနွေးကြရာ ပြေလည်မှုရသဖြင့် ကိုးကန့်တွင် ပဒေသရာဇ် စော်ဘွားအုပ်ချုပ်ရေးကို ပြန်လည်စတင်နိုင်ခဲ့၏။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးချိန်၌ ကိုးကန့်မြို့စားကြီး ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီဖြစ်၍ ညီဖြစ်သူ ရန်ကြီးစိန် ခေါ် ရန်ကျင့်ရှိန် ခေါ် ရန်ကျင့်ရှယ် ခေါ် Jimmy Yang ဂျင်မီယန်းက ပထမဆုံး ကိုးကန့်စော်ဘွားအဖြစ် ဆက်ခံလေသည်။ တရုတ်ပြည်တွင် တရုတ်ဖြူနှင့် တရုတ်နီတို့ တိုက်နေကြရာ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၌ တရုတ်တပ်နီများ ယူနန်သို့ဝင်လာ၏။ တရုတ်ဖြူတပ်များက မနိုင်သဖြင့် ကိုးကန့်သို့ ပြေးဝင်လာကြ၏။ ထိုအခါ ကိုးကန့်ကာကွယ်ရေးတပ်များကို ပြန်ဖွဲ့ပြီး ကိုးကန့်တို့က လုံခြုံရေးအတွက် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြလေသည်။

တရုတ်ဖြူတပ်များ မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့ခြမ်းဒေသအားလုံး

တိုက်ခိုက်လာကြရာ ၁၉၄၉ မှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်အထိ တိုက်ပွဲများ
မြန်မာ့တပ်မတော်နှင့် ဖြစ်ပွားခဲ့၏။ ကိုးကန့်ဒေသလည်း တိုက်ပွဲဒဏ်
ခံကြရ၏။

မြန်မာ့တပ်မတော်က တရုတ်ဖြူများကို စစ်ဆင်ရေးအမျိုးမျိုးဖြင့်
အပြတ်ရှင်းလိုက်ရာ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ
တရုတ်ဖြူတပ်များကို မောင်းထုတ်လိုက်နိုင်၏။ တရုတ်ဖြူများသည်
ထိုင်းနိုင်ငံအနောက်ပိုင်းသို့ သွားရောက်ခဲ့လျှင် ဘိန်းလုပ်ငန်းများဖြင့်
ရပ်တည်နေခဲ့ကြ၏။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း၌မူကား
အစွန်အဖျားဒေသများ၌ ကြိုကြားကြိုကြား ရှိနေသေး၏။

၁၉၅၉ ခုနှစ် အိမ်စောင့်အစိုးရ တက်လာသောအခါ စော်ဘွားများ
အာဏာစွန့်ကြရ၏။ ကိုးကန့်စော်ဘွား ရန်ကြီးစိန်ခေါ် ဂျင်မီယန်း
အာဏာစွန့်ခဲ့ရ၏။

စော်ဘွားအာဏာစွန့်ခဲ့သည် ဆိုသော်လည်း ၎င်းတို့လက်ထဲ၌
ကာကွယ်ရေးတပ်တွေ ရှိ၏။ ကိုးကန့်စော်ဘွား ရန်ကြီးစိန် ခေါ်
ရန်ကျင်းရှယ် ခေါ် ဂျင်မီယန်းသည် တော်လှန်ရေးကောင်စီ
လက်ထက်၌ သူ၏ ကိုးကန့်ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့ အင်အား ၂၀၀ နှင့်အတူ
ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် ဟွေနမ့်ခွန်သို့ ထွက်ခွာကာ
တောခိုသွားခဲ့လေသည်။ တာချီလိတ်နှင့် ၁၂ မိုင်တွင် ရှိ၏။

ကျန်ခဲ့သော ကိုးကန့်ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့များကို ထိုစဉ်က
ကာကွယ်ရေးခေါင်းဆောင် ဖြစ်နေသော ဖုန်ကြားရှင်က
ဆက်လက်ဦးဆောင်ခဲ့လေသည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၌
တပ်မတော်စစ်ကြောင်းများက ကိုးကန့်ကို
ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သောအခါ ဖုန်ကြားရှင်သည် တရုတ်နိုင်ငံ

ယူနန်ပြည်နယ်သို့ ထွက်ပြေးခိုလှုံလေတော့သည်။ လူ ၁၀၀ ခန့် ၎င်းနှင့် လိုက်ပါသွားခဲ့၏။ ကျန်ကိုးကန့်ကာကွယ်ရေးများကမူ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၌ လက်နက်ချခဲ့ကြ၏။

ကိုးကန့်ဒေသ၏ ပထဝီဝင်အချက်အလက်များ

တည်နေရာ

ကိုးကန့်ဒေသသည် မြောက်ဘက်တွင် တရုတ်ပြည်၊ အရှေ့ဘက်တွင် တရုတ်ပြည်၊ တောင်ဘက်တွင် ဝဒေသ၊ အနောက်ဘက်တွင် သံလွင်မြစ်အတွင်း၌ တည်ရှိ၏။ ကွမ်လုံမြို့၏ မြောက်ဘက်၌ တည်ရှိ၏။ အလျားရှည်၍ အနံကျဦးလေသည်။ ဧရိယာစတုရန်းမိုင် ၂၀၀၀ ခန့် ရှိ၏။ ပထဝီသဘောအရ ပြောရမည်ဆိုက မြောက်လတ္တီကျု ၂၃° နှင့် ၂၄° အတွင်း အရှေ့လောင်ဂျီကျု ၉၈° နှင့် ၉၉° အတွင်း တည်ရှိလေသည်။

မြေမျက်နှာပြင်

မြေမျက်နှာပြင်မှာ ရှမ်းကုန်းပြင်မြင့်အရှေ့ခြမ်းတွင် ပါဝင်သဖြင့် တောင်များ ထူထပ်သော Mountainous Terrain ဖြစ်သည်။ တောင်များ၏ အမြင့်ပေများမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ပေ ၂၀၀၀ မှ ၄၀၀၀ ကြားတွင် ရှိတတ်သည်။ အချို့တောင်များမှာမူ ထို့ထက်မက မြင့်မားကြ၏။ အများအားဖြင့် တောင်များသည် မြောက်မှတောင်သို့ သွယ်တန်းလျက် ရှိကြ၏။

ကိုးကန့်ဒေသတွင် အဓိကမြစ်ကြီးမှာ သံလွင်မြစ်ကြီးတစ်ခုသာ ရှိ၏။ သို့ရာတွင် မြင့်မားသော တောင်များပေါ်မှ စီးဆင်းလာသည့်

ချောင်းငယ်၊ မြောင်းငယ်များကား အများအပြား ရှိကြလေသည်။
အများအားဖြင့် ကျောက်တောင်များမှ စီးဆင်းလာသဖြင့် ရေများမှာ
ကြည်လင်သန့်စင်လေသည်။ နမ့်မတိန်းချောင်းသည် ကိုးကန့်ဒေသနှင့်
ဝဒေသအား ပိုင်းခြားပေးထားလေသည်။

ရာသီဥတု

ရာသီဥတုမှာ လတ္တီကျုအားဖြင့် အပူပိုင်းဇုန်အတွင်း အနည်းငယ်
ကျရောက်သော်လည်း ကုန်းမြေအမြင့်ကြောင့်
အပူချိန်လျော့နည်းပေသည်။ အအေးဆုံးလဖြစ်သော ဒီဇင်ဘာနှင့်
ဇန်နဝါရီလများ၌ ၆၄ ဖာရင်ဟိုက်အောက် လျော့နည်းတတ်၏။
အပူဆုံးလများမှာ ဧပြီ၊ မေ၊ ဇွန်လများဖြစ်၏။ ၇၀ ဖာရင်ဟိုက်နှင့် ၈၀
ဖာရင်ဟိုက် အများဆုံး ရှိတတ်၏။ မိုးရေချိန်မှာ ၅၅ လက်မလောက်
ရှိတတ်၏။ မိုးဥတုမှာ မေမှ အောက်တိုဘာလအတွင်း ဖြစ်၏။ သြဂုတ်၊
စက်တင်ဘာတွင် မိုးအများဆုံး ရတတ်၏။

သဘာဝပေါက်ပင်များ

ကိုးကန့်ဒေသမှာ ပေ ၂၀၀၀ နှင့် ၄၀၀၀ ကြား
တောင်များဖုံးလွှမ်းသော ဒေသဖြစ်သည်။ အရှေ့ဘက်တောင်များမှာ
ကျောက်တောင်များ ဖြစ်၏။

သဘာဝပေါက်ပင်များမှာ...

တောင်ပေါ်အမြဲစိမ်းသစ်တောများ

တောင်ပေါ်သွေ့ခြောက်တောများ

ထင်းရှူးတောများ ဖြစ်၏။

ပေ ၃၀၀၀ အောက်နိမ့်သော နေရာများ၌ အုံတုံ၊ သစ်ချ၊ သစ်အယ် စသောအပင်များ ပေါက်သည်။

သွေ့ခြောက်တောများ၌ လောက်ရား၊ မယ်တူး၊ အင်ကြင်းပင်များ ပေါက်သည်။

ပေ ၄၀၀၀ အထက်မြင့်သော နေရာများတွင် မြက်ခင်းများ၊ ဝက်သစ်ချနှင့် ထင်းရှူးတောများကို တွေ့ရသည်။

သံလွင်မြစ်ရိုးတစ်လျှောက်တွင်မူ ဝါးတောများ၊
မြက်ပင်ရှည်ကြီးများကို တွေ့ရတတ်၏။

၂၀၁၀ တွင် ကျွန်တော် လောက်ကိုင်ဒေသ
ရောက်သည့်အခါ၌မူကား တောင်အတော်များများမှာ တောင်ပြောင်၊
တောင်ကတုံးများအဖြစ်သာ တွေ့ရ၏။ တောင်ကတုံးများပေါ်၌
ရံဖန်ရံခါ ကိုင်းပင်များ၊ သက်ကယ်တောကြီးများကို
တွေ့ရတတ်ပါသည်။

နေထိုင်သောလူမျိုးများ

အများအားဖြင့် ကိုးကန့်တရုတ်လူမျိုးများသာ အနေများကြ၏။
သံလွင်မြစ်ရိုး တစ်လျှောက်တွင်မူ ရှမ်းလူမျိုးများ၊ ပလောင်လူမျိုးများ၊
လီရှောလူမျိုးများကို ရှားရှားပါးပါး တွေ့ရ၏။
သံလွင်အနောက်ဘက်ခြမ်း၌မူကား ကချင်နှင့် ရှမ်းလူမျိုးများ
နေထိုင်ကြသည်။

အလုပ်အကိုင်

အားလုံးလိုလို စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသက်မွေးကြ၏။

မြေပြန့်နည်းပါးသဖြင့် လှေကားထစ်တောင်ယာများ ပြုလုပ်ကြ၏။

ရာသီဥတုအေးပြီး ကျောက်တောင်များ ပေါများသဖြင့်
ဘိန်းစိုက်ပျိုးရန် သင့်လျော် ကောင်းမွန်သဖြင့် ရှေးပဝေသဏီကပင်
ကိုးကန့်တို့သည် ဘိန်းကို မိရိုးဖလာ စိုက်ပျိုးခဲ့ကြ၏။

ထို့ပြင် ပန်းသီးခြုံ၊ သစ်တော်သီးခြုံ၊ မက်မွန်သီးခြုံ စသည့်
ခြံလုပ်ငန်းများလည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်ဟု သိခဲ့ရသည်။
ထိုခြံများကိုကား ကျွန်တော် မရောက်ခဲ့ပါ။

၎င်းအပြင် တောင်များပေါ်၌ လက်ဖက်ခြံများ၊ လက်ဖက်ခင်းများ၊
ကော်ဖီခြံများလည်း စိုက်ပျိုးကြ၏။ ကိုးကန့်လက်ဖက်ခြောက်မှာ
မြန်မာနိုင်ငံတွင် နာမည်ကြီးလှ၏။ မဲကျစ်လိမ်နေသည့်
ကိုးကန့်လက်ဖက်ခြောက်အား မြန်မာတို့က စော်ဘွားနှုတ်ခမ်းမွေးဟု
အမည်ပေးထား၏။ အနံ့အရသာ ကောင်းမွန်လှသဖြင့်
ကိုးကန့်လက်ဖက်ခြောက်သည်ကား ယနေ့အချိန်ထိ ကျော်ကြားနေဆဲ
ဖြစ်၏။

ကျွန်တော် လောက်ကိုင်ရောက်ခဲ့စဉ်က လမ်းတစ်လျှောက်၌
ကြံခင်းများတွေ့ရ၍ ကြိုကြားကြိုကြား ကြံများစိုက်သည်ဟု သိခဲ့ရ၏။
လောက်ကိုင်တွင် သကြားစက်များလည်း ရှိသည် ထင်ပါသည်။
လောက်ကိုင်တွင် မရှိပါကလည်း တစ်ဖက် တရုတ်နိုင်ငံမှ ကြံများ
ဝယ်ယူနေရာ ကြံကားကြီးများ နေ့စဉ် လောက်ကိုင်အရှေ့ဘက် နှစ်စမ်း
တရုတ်မြို့ကလေးသို့ သွားနေ၏။ တရုတ်ဘက်က သကြားစက်များသို့
ကြံများ တင်ပို့ရောင်းချနေသည်ဟု ယူဆရပါသည်။

ကျန်အလုပ်အကိုင်မှာ တရုတ်နှင့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း ဖြစ်၏။ လောက်ကိုင်ဈေးကား အလွန်စည်ကားသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ ညညဆို ဟိုဘက်ကမ်းမှ တရုတ်မလေးတွေ ရောက်လာကြသည်။ ဒီဘက်က Karaoke နဲ့ မလေးရှားလို Casino များလည်း လောက်ကိုင်၏ Night Life ၌ ရှိနေ၏။ တရုတ်က သူ့ဘက်မှာ Casino တရားဝင်ဖွင့်ခွင့် မပြု။ သို့ဖြစ်၍ ဝါသနာပါသူ ဟိုဘက်က တရုတ်အထီးအမများသည် ညအခါ၌ လောက်ကိုင်တွင် လာရောက်ပြီး သူတို့ဝါသနာကို အရင်းပြုကာ သွားလာလှုပ်ရှားနေကြ၏။ ထို့ကြောင့် လောက်ကိုင်ကား နေ့ထက် ညအခါမှာ ပို၍ပင် စည်ကားသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအနေဖြင့် ကွန်လုံမှ လောက်ကိုင်၊ ကုန်းကြမ်းအထိ ကားလမ်းရှိသည်။ ထို့ပြင် ကွတ်ခိုင်မှ တာမိုးညး မုန်းစီးကားလမ်းရှိပြီး ထိုကားလမ်းသည် သံလွင်မြစ်ကို တာပီးတံတားမှ ဖြတ်၍ ကုန်းကြမ်းသို့ ပေါက်လေသည်။

အဓိကမှာ အထက်ဖော်ပြပါ ကားလမ်းမကြီး ၂ ခုကိုသာ အဓိကထား အသုံးပြုလျက်ရှိ၏။

ကျန်လမ်းများကား လူသွားလမ်းများ၊ လားဝန်တင်လမ်းများသာ ဖြစ်ကြ၏။ ယခုအခါ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များ ပေါများလာသဖြင့် ချောင်ကြိုချောင်ကြား ကျေးလက်တောရွာများအထိ ကား၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များနှင့် သွားလာလျက် ရှိ၏။

လောက်ကိုင်မြို့သည် တရုတ်နိုင်ငံနယ်စပ် နမ်စမ်မြို့နှင့် တစ်ဆက်တည်း ဖြစ်နေသဖြင့် နမ်စမ်သို့ ကားဖြင့် သွား၍ရ၏။

နမ်စမ်မှ တရုတ်ပြည် ယူနန်ပြည်နယ် မြို့အသီးသီးသို့ သွားနိုင်၏။
မြို့တော် ကူမင်းအထိ လွယ်ကူစွာ ကားလမ်းပေါက်လေသည်။

မြန်မာပြည်မသို့မူ ကွန်လုံ၊ သိန္နီမှ လားရှိုးထိဆင်း၍ သွားရ၏။
ဒေသတွင်းရှိ နမ့်မတိန်းချောင်းနှင့် သံလွင်မြစ်တို့မှာ ရေစီးသန်လှသဖြင့်
လှေ၊ သင်္ဘောများ ကောင်းစွာ သွားလာမရ၍
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် အသုံးမဝင်လှချေ။

လောက်ကိုင်တိုက်ပွဲကာလ၌ ဖုန်ကြားရှင်သည် တရုတ်တွေ
အကူအညီဖြင့် လောက်ကိုင်ဒေသ နယ်စပ်ရွာများသို့ တရုတ်ပြည်မှ
ကားလမ်းများ ဖောက်လုပ်ထားသည်ကို တိုက်ပွဲသတင်းများ၌
တွေ့မြင်နေရပါသည်။

ထိုလမ်းများကို ပြုပြင်ပြီး ၁၂ ရာသီသွား ကားလမ်းအဖြစ်
အသုံးပြုပါက ရနိုင်ပါသည်။

*